

Китайската Нова Година

春节 Chūn jié

Наричана още *Пролетен празник*, Китайската нова година започва винаги на второто новолуние след зимното слънцестоене. Определя се според лунния календар, тоест се пада на различна дата всяка година спрямо слънчевия календар.

Научи нещо по́ така! Китайски?

Според легендите, началото си Китайската нова година води от битката срещу митичното чудовище Ниен (年 Nián) с тяло на бик и глава на лъв.

Ужасният звяр живеел под водата или в планините и се хранел само с живи същества. Към края на зимата, когато храната ставала все по-оскъдна, Ниен слизал от планините в селата, за да краде от хората домашни животни. В особено лютите зими посягал на хора и най-вече на малки деца.

За да опазят живота си, в навечерието на новата година, когато звярът бил най-изгладнял, селяните оставяли пред праговете на домовете си храна за него. Вярвали, че ако Ниен засити глада си с оставяната му храна, животът им ще бъде защитен.

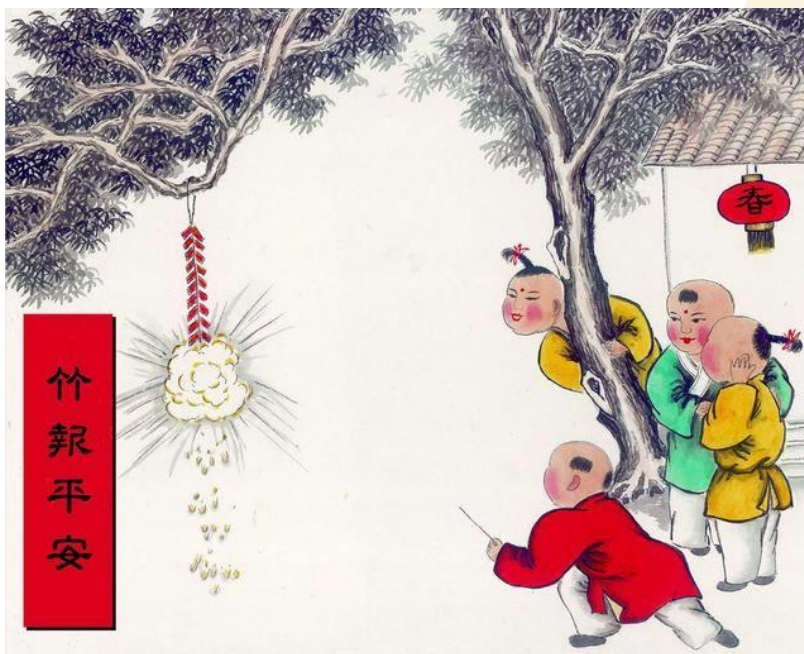
Научи нещо по́ така! Китайски?

Легендата разказва още, че даоистки монах, след като научил от селяните защо са толкова нещастни в студените зимни дни преди началото на новата година, се отправил към планините за да се срещне с Ниен. Успял да го надхитри и нещо повече - накарал звярът да му издаде тайните си: Ниен се страхувал от фойерверките и червения цвят.

Ниен бил прогонен и всички празнували, а ритуалът започнал да се провежда всяка година, за да не допуснат звяра отново да тормози живота им.

https://www.youtube.com/watch?v=0uJbp8d_d9c

Традиционните ритуали се предават от поколение на поколение, за да достигнат и до наши дни с червените фенери, шумни празненства и танци, и, разбира се, задължителните фойерверки. По традиция най-красивата част са фойерверките, чиято цел е освен да осветят нощта с огнени светлини, да вдигнат и колкото се може повече шум, с който да прогонят злите духове и да държат далеч свирепия звяр Ниен 年 Nián.

Научи нещо по́ така! Китайски?

В навечерието на новата лунна година китайците декорират прозорците си с пожелания за късмет, щастие, богатство и дълголетие, изписани върху червена хартия. Изобщо, червеният цвят е доминиращ в празничната обстановка около новогодишните празници. Той е символ на радостта, жизнеността, правдата и благородството. Около вратите се окачат китайски куплети с пожелания за късмет и благополучие 对联 duì lián.

Научи нещо по́ така! Китайски?

На Нова Година хората подаряват на роднини, приятели и колеги малки парични суми, задължително поставени в червени пликове с различна украса, наречени 红包 *hóng bāo*.

Нощта преди новата година е времето, когато всички членове на семейството се събират за традиционната обща вечеря. През деня задължително къщата се почиства основно, за да може всички неща, донесли злини на дома да бъдат изхвърлени и да освободят място за късмета, който да навести семейството през новата година. Някои семейства канят артистични трупци, изпълняващи традиционния танц на лъва за пречистване на дома от зли сили. Във всяко селище празненствата се съпровождат от ритуални танци и карнавали.

<https://www.youtube.com/watch?v=1a7ykvhsNM>

Научи нещо по-така! Китайски?

<https://www.youtube.com/watch?v=sDHJhfkQHEI>

Храна – почти на всеки един празник традиционно се приготвя и консумира конкретно ястие, което има и своето символично значение.

На китайски “**риба**” звучи като “**излишък**”. Китайците винаги искат да имат излишък в края на годината, защото мислят, че ако са успели да спасят нещо в края на годината, могат да направят повече през следващата година.

鱼 - 余 Yú.

Научи нещо по така! Китайски?

Според традициите в чинията на всеки трябва да остане по малко парче от рибата, като символ на излишък. В други области се вярва, че главата и опашката на рибата не трябва да се ядат, като израз на надежда, че годината ще започне и завърши с излишък. Ако рибата е голяма, когато бъде сервирана на масата, главата ѝ трябва да сочи към най-възрастния в знак на уважение. Той е и първият, който може да се наслади на ястието..

Научи нещо по така! Китайски?

Пелмени – приличат на китайски кюлчета сребро

Пролетни ролца – приличат на кюлчета злато

Научи нещо по така! Китайски?

Китайски	Пинин	Български
春节	Chūn jié	Пролетен празник / Китайска Нова Година
新年	Xīn nián	Нова Година
新年快乐	Xīn nián kuài le	Честита Нова Година
春卷	Chūn juǎn	Пролетни рулца
年	Nián	година
饺子	Jiǎo zi	пелмени
鱼	Yú	риба
万事如意	Wàn shì – rú yì	Всичко да става според волята ти!

Научи нещо по така! Китайски?